

1886-ban 67 é., **Surányi Imre** ác m.h. 1895. 42 é., a **borbély** és **Pál** kovács élnek, ugyszintén **Sándor** vendég-lős is, utóbbik a Sas hérlője 1906—10., több j. a.-nyai vannak, Debrecenbe költözött vissza. — **Surinya Pál** f. m. 1886. 57 é. — **Sükösd Ferenc** kült. tanító 1890., **Gyula** alsócsórai 1863. sz. gimn. tanár 1900—1906., a mikor m.h. 42 é., ht. **Wirching Matild**. — **Süle** 1795 ben 2, 1848-ban 3, 1910-ben 7 ref. cs., **Gergely** és **György** 1537., később 1886., **János** 59 é. és **József** 46 é. f. m.-ek 1886. — **Sülek**, **Mihály** csizmadia 1861. 58 é. — **Süli** **Antal** szücs 1832., **Agoston** ác ma él. — **Sütő** 1848. 1, 1910. 4 ref. cs., **Béniámin** kovács m.h. 1868. 58 é., **Sándor** szücs él, **József** kovács kettő, kik m.h.-ak 1858. 77 é. és 1888. 82 é. — **Süjje**, egy m.h. 1802. 68 é. — **Süveges** előfordul 1765—70. 1910-ben is 1 ref. cs. — **Sváb** **Kristóf** urad. jószágigazgató 1768. — **Svájer** **Lőrinc** korcsmáros 1813.

Szabó néven régi községeinkben 1470—1562-ig 16 egyént találunk, ezek között **Balázs** és **Jakab** 1470. Csomorkányon. Egyik régibb tagja a családnak **Mihály** is, kinek özvegye **Eöri** **Magdolna** testvérével együtt **Vásárhelyen** birtokos 1639. és **Dániel**, ki 1669-ben **Szilágyi** **Istvánnal** együtt zálogba vette **Mártély** falut. Később még nagyobb számmal fordulnak elő a régibb és újabb cs.-ok, nevezetesen 1701—1793-ig időnként 3—49 cs., 1823—47-ig 11—15, 1848-ban 87 ref. cs., 1910-ben még több. **B. Balog**, **Bajnóci**, **Borka**, **Csala**, **Csávás. D.**, **Gojdar**, **Gulai**, **Gy.**, **Gyevi. H.**, **Hári**, **Hajdu. K.**, **Kenéz**, **Kádár**, **Kasza**, **Kása**, **Kis, M. N.** és **Nagy** stb. előnevekkel. **Albert** postatiszt m.h. 1910. 43 é., **András** th. biz. tag 1889., a kőmives **K. előnévvel**, él, **Antal** posta főtiszt m.h. 1910. 44 é., **Bálint** ác m.h. 1890. 80 é., a ref. s. lelkész 1905—6., később **hetesi** lelkész, sz. **Nagydeden**, **László** fia; a f. m. 1886. 58 é., **Béniámin** 1806. **Makóról**, **Elemér** jogtudor, városi aljegyző, **István** j. biró fia, **Ferenc** 1715., egy 1793. **Kátaszentmiklós**ról, a katona m.h. 1802. 27 é., egy 1808. **Battonyáról**, egy másik 1827. **Szentesről**, a szürszabó **K. előnévvel** m.h. 1826. 29 é., a tálás 1840. 53 é., egy **D. előnévvel** 1848., a másik **Nagy** előnévvel 1848—86. 77 é., a kovács m.h. 1858. 75 é., az ác 1877. 52 é., a csizmadia 1849—79. 76 é., a fogyasztási szemlélsz **K. előnévvel**, m.h. 1884. 61 é., a f. m.-ek közül th. biz. tag 1886-ban három, a szatócs 1904. 42 é., a kovács m.h. 1906. 40 é., **Gábor** 1763. **Turkevéről**, **Gergely** földesgazda 1720., a 108 köblős föld gazdája 1720., a székbíró 1732—41., főbíró 1751. 2, 1754—6., **György** 1767. **D.-Vecséről**,

egy 1771. Makóról, egy másik 1786. Sz.-Andrásról, az asztalos m.h. 1849. 35 é., a f. m. 1886., a ref. tanító 1891—2., a cipész 1898., a lakatos 1910., Szabó Imre 1751. Algyőről, az ács sz. 1860. t., készítette a h.m.v.-i takarékpénztár palotájának tetőszerkezetét, a kovács m.h. 1876. 38 é., egy Garai előnévvel 1870., a f. m. Székely előnévvel 1886., a tálás 1910., a köztársasági párti ref. tanító és hírlapíró, a borbély és az ács D. előnévvel élnek; István 1765-ben Debrecenből, 1766. Békésről, 1788., 1806. és 1830. Orosházáról, 1789. Kecskemétről, 1811-ben a tornamegyei N. Ivánról, István főbíró 1649., egy f. m. 1715., a városi esküdt 1713—4., a timár 1771., egy másik főbíró 1755—65., a táblabíró 1819—20., a csizmadia 1823. 9., egy Sári előnévvel *1829., a ref. gondnok 1844., az adószedő 1861., az ügyvéd K. előnévvel 1869. 42 é., a tálás Cs. előnévvel, m.h. 1869. 49 é., a f. m. K. előnévvel 1886. 68 é., f. m. ez évben még kettő, 54 és 46 é., a th. biz. tag B. előnévvel 1889—900., a takács m.h. 1896. 79 é., egy István f. m. 1818—1896. a ref. egyház jóltevője, a kir. j.bíró K. előnévvel, m.h. 1904. 79 é., az ács és a tálás 1910., a f. m. presbiter 1911., a ref. s. lelkész Szombati előnévvel 1910—11., Lajos ref. tanító 1841., a szolgabíró 1846., a külterületi tanító 1881—8., Halasra költözött el, a csizmadia m.h. 1894. 34 é., a kath. tanító D. előnévvel 1891—6., a bognár 1895. 40 é., a bortermelő 1897., az ács m.h. 1906. 38 é., egy másik, ki a susáni templom építésében részes, 1909., a kőmives m.h. 1909. 21 é., László esküdt 1715—1728., a kath. lelkész 1744—59., a Szentés városi jegyző fia, megyei, majd uradalmi ügyész, emlékezetes szerepet vitt városunk történetében, nővére Mária id. Dobossy Lajos neje, lakott a mostani Andrássy és Batthányi utcák északi sarkán; a kath. káplán 1803., a kovács m.h. 1904. 25 é., f. m. 1886. kettő, t. i. 77 és 61 é., Lidia (N. Szabó) i. a. nya 200 k., Lukács borbély 1731., Márk s. lelkész 1860—61. 28 é., Márton v. esküdt 1794., a tanító 1842—48., Máté f. m. 1886. 52 é., Mátyás 1715., Mihály 2116 láncc gazdája 1752; beköltöztek Algyőrről 1751., T-Füredről 1774., Orosházáról 1792, 1773., Bogrog-Keresztúrról 1776., Szalontáról 1819., a levéltáros 1786., a városgazda 1801—2., a csizmadia m.h. 1847. 61 é., a szabó 1861. 75 é., a v. képviselő 1849., a szürszabó 56 é., f. m. 1886. kettő, 60 és 57 é., egy törvényhat. bizottsági tag 1900., a szücs m.h. 1906. 88 é., rajtok kívül vannak még ácsok, tálások, kőmivesek; ezek között leg-

nevezetesebb Mihály, a hasonnevű apa fia, sz. 1839., 3 évig külterületi tanító, céhbeli kőmives, vejével Konc Pállal együtt építette az Andrászi utcán a Keleti áruházat és saját emeletes házát, a központi fak.ptr. és a népbank székházait, továbbá az ev. templom tornyát, az óvónőképző hátsó részét, a földmives iskolát és a v. külterületi újabb iskolákat, a j.biróság, Ormós, Brunner, Bleyer házait, a zárdát, az újvárosi templomot és paplakot, a Szeremleiféle lelkészlakot, a Francisti és a Társasági téglagyárakat s vidéken is több középületet; a cipész B. előnévvel ma szintén él, Miklós m.h. 1875. 50 é., az asztalos 1869. 43 é., m.h., a ref. segédlelkész 1901.; Pál Nótás előnévvel, népköltő, András és Tóth Erzsébet fiok (1790. jan. 25. — 1869. nov. 10.), elei a Komárommegyei Gellér községből, állítólag nemesi családból (Gelléri—Szabó) szakadtak hozzáuk a XVIII-ik század közepe táján, eleintén földmives napszámos munkát végzett s az elemi iskolán kívül más tanintézetbe később sem járt, több évtizeden át nagyszámu verset írt jobbjágy társai tanulságára és mulattatására, melyekből nem közönséges költői tehetsége csillámlik ki; a csizmadia m.h. 1822., az asztalos 1828., a másik csizmadia 1836. 32 é., Nagy előnévvel kettő, az id. f. m., th. biz. tag 1819—84., özvegye Zsarkó Juliánna m.h. 1895. 70 é., a. n. ya 200 k., az ifjabb ma is él, a szücsmester m.h. 1846. 65 é., a tanító 1847—8., a cserepes m.h. 1849. 30 é., a f. m. Gergely előnévvel 1886. 65 é., a másik f. m. K. előnévvel 1886—9., az ács m.h. 1895. 22 é., a tálás 1894. 60 é., egy f. m. Gy. előnévvel 1900., a gazdálkodó m.h. 1904., a tálás B. előnévvel és a borbély Nagy előnévvel, élnek; Péter 1715., a kath. plébános 1743—65., e közben Makóról költözött be kettő, a zendülő 1753., a fazekas m.h. 1822., a keréjkártó 1824., a tálás 1826., f. m. 1886. három, t. i. 73, 45 és 32 é., ez utóbbi K. előnévvel, a korcsmáros m.h. 1893. 63 é., D. előnévvel, ács kettő él. Sámuel 1783. és 1787. ketten Makóról, egy harmadik 1794. Ceglédről, a v. esküdt 1834., a f. m. 1835. 32 é., a takács Székely előnévvel 1847. 75 é., az iparos B. előnévvel m.h. 1861. 42 é., a takács 1866. 38 é., a csizmadia 1866. 50 é., egy másik 1873. 75 é., a f. m. 1886., egy másik Székely előnévvel 1900., a bognár m.h. 1895. 71 é., a cipész Sárjai előnévvel 1900., a tálás 1910.; Sándor v. házi pénztárnok, elmozdított s a bgyulai elmékörházban halt meg; a v. írnök 1911. 36 é., a kovács m.h. 1880. 51 é., f. m.-ek 1886-ban nyolcan, egy B. előnévvel

és 37 é., egy másik K. előnévvel és 46 é., a tálás m.h. 1908. 41 é., a lakatos, a bognár, a szabó, ki theológiát végzett s iparos isk. tanító és a kocsifestő K. előnévvel, élnek; Tamás f. m. 1886. 50 é., János, e néven többen költöztek hozzánk. 1772. és 94, 1805. és 31. négyen Makóról egy 1562. Mágocon, egy 1778. T.-Inokáról (J.-N.-K.-Szolnok m.), 1786. Orosházáról, egy Iratosról, egy másik 1790. Hegyegről, egy 1800. Sámsonról, egy 1804. Bőszörményből; e néven m.h. f. m. négy, 1819. 24 é., 1821. 76 é., 1831. 69 é., 1878. 39 é., a könyvkötő, Sári előnévvel, 1837. t., a bognár 1837. 22 é., a két csizmadia 1842. 65 és 1882. 43 é., a tálás 1861. 40 é., Garai előnévvel tálás kettő, az egyik m.h. 1854. 17 é., a másik 1860. 54 é., ács kettő, 1881. 40 és 1898. 31 é., a *földesgazda 1829–40., egy másik 1869-ben 53 é., 1886-ban öt, ez évben még két f. m. K. előnévvel 50 és 48 é., egy 1889-ben, f. m. 1900-ban kettő, Garai és Nagy előnevekkel, ez utóbbi th. biz. tag is, ki 1000 k-át alapít neje emlékére a ref. egyháznál; a tálás 1869–904. 65 é., a borbély 1904. és ma is, a zene-tanító D. előnévvel, iratosi eredetű, fia József, az orsz. zeneakadémia növendéke; a bognár D. előnévvel és a szabó Nagy előnévvel, a városi számtiszt sz. 1876., a csizmadia B. előnévvel, m.h. 1908. 75 é., az ecetkereskedő 1896. 35 é., József, ref. tanító kettő, 1778–87. és 1796–1803., az esküdt 1800–11., a csizmadia 1788., egy 1715-ben, egy másik 1770-ben f. m.-ek, a kath. s. lelkész 1792., a csizmadia m.h. 1849. 62 é., f. m.-ek. 1886-ban többen, egy B. névvel 58 é., egy Cs. névvel 56 é., egy másik D. előnévvel 59 é.; D. előnévvel még a hentes 1904. 57 é., a kőmives m.h. 1908. 88 é., egy iparos m.h. 1908. 69 é., a nyug. körjegyző B. előnévvel, egy csizmadia, egy kőmives és egy cipész élnek, a városi fogalmazó 1911. 36 é. — *Szabó! Visontai, somogy megyei eredetű cs., Mihály 1756-ban kapta címeres nemes levelét. Ennek fia lehetett az a Mihály, ki a debreceni főiskolából jött hozzánk iskolai rektornak 1817–9. később Köröstarcsára ment lelkésznek, s a vásárhelyi Tószeginek leányát vette feleségül. Ennek fiai, Mihály 1821–99. ügyvéd, városunk polgármestere 1849., csongrád megyei főjegyző 1870., a ref. e. főgondnoka, i. a.-nya 1600 kor., neje Szakál Lujza m.h. 1865. Gyermekei: Mihály ottományi lelkész, Ilona Vargáné, Ida Szilágyiné, Kornélia Imréné és Lujza. A főgondnok szépirod. műveiről fentebb szoltunk. A k. tarcsai lelkész másik fia volt, Károly a kolozsvári egyet. tanára, jeles történetiró.

Szabó János köröstarcsai, majd helybeli lelkész, esperes, sz. 1835. jun. 3. Széghalmón, atyja, János, ágyai születésű mérnök, anyja Dabasi Halász Juliánna; a theológiát Debrecenben végezvén Bécsben, Zürichben, Göttingában tanult tovább 1756—8. Rendes lelkésznek először K.-Tarcására választották meg 1861., 1878. óta esperes, több ízben orsz. zsinati képviselő, végre a vásárhelyi. egyház hívta meg lelkészének 1896. Gróf Ráday Gedeonnal, egyházmegyéje gondnokával, kezét fogva szép tevékenységet fejtett ki nagy e. megyéje kormányzatában, a bánsági kisebb gyülekezetek alakításában, vonzó külseje és modora, önzetlensége, erkölcsi tisztasága, szeretettel és gyöngédséggel teljes magatartása, észtehetsége és okosságá minden körben kedvessé és tiszteltté tették. Halála 1902. május 23-án a kerületi gyűlésben véletlenül történt. Neje Szabó Mária m.h. Debrecenben 1910. Irodalmi műveiről fentebb szólottunk. Bővebb életrajzát lásd Dömény, Zsinati emlékkönyv 1882. és Vasárnapi ujság 1902. évf. Gyermekei, János vásárhelyi s. lelkész, később kunágotai, majd köröstarcsai ref. lelkész, egyházmegyei jegyző és tanácsbíró, ismert dalköltő, Béla igazfalvai, majd mezőhegyesi lelkész, Emil békésmegyei árvaszéki ülnök, László ügyvéd s törvényszéki jegyző Gyulán; Elek debreceni városi jegyző, mindnyájan gimnáziumunk növendékei, Mária Szabó Mihályné, Ilona Ováriné, Margit, Veron, Gizella, Berta, Irén. — Szabados 1910. 1 ref. cs., Gyula kath. s. lelkész 1900., Márton szücs, János. — Szabadszállási m.h. 1811. 70 é. — Szabóki 1910. 1 ref. cs. — Szabovitz Mihály ev. 1815. Szarvasról. — Szakács 1731-ben 5, 1910. 3 ref. cs., Ádám 1886. 43 é., Antal 1886. 64 é., Elek 1848., Mihály zendülő 1753., Pál 1886. 36 é., Péter 1886. 37 é., f. m.-ek; Sándor ács, Zoltán szabó, János mészáros hentes, a f. m. 1886. 69 é. — Szakál Mihály és István r. tanítók 1822. — Szakalos Pál 1557—8. — Szakmári 1722—95. időnként 1—3 cs., István Kovács 1788. — Szál Károly iparos. 1848. — Szalai Albert 1561., Boldizsár 1555. Csömörkányon, Péter Batidán 1560.; 1722—42-ig 1—4, 1818. 4 ref. cs., Bálint tálas m.h. 1888. 77 é., Eszter szijjártó, István 1770. Kecskemétről; Mihály 1715., Rákhel tanítónő 1830. t., Sándor ref. tanító m.h. 1838. 57 é., József szabó 1899.

¹Szalai József jogtudor sz. 1870. B.-Csabán, József földbirtokos és Bagi Agnes fiók jeles író. Eleintén b. megyei

aljegyző, majd szolgabíró, aztán 1902–8-ig vásárhelyi rendőr főkapitány, az 1904-ki gazdasági kiállítás s a városi közkönyvtár kezdeményezője, rendezője és megalapítója, utóljára szegedi h. főkapitány. A bibliából s egyéb irodalmi művekből nagy könyv- és kézirat-gyűjteménye van. Számos irodalmi műveit a szépirodalmi, gazdasági és közművelődési szakból jobbjára a hírlapokban tette közzé. Önállóan jelentek meg tőle: Deák Ferenc élete, a mezőgazdasági cselédtörvény ismertetése, az 1904. vásárhelyi gazdasági kiállítás, a városok szerepe nemzeti életünkben. — **Szalanci István** csizmadia 1788. Szentestről jött 1765-ben, Sámuel szücs m.h. 1875. 69 é., János csizmadia m.h. 1840. 43 é., — **Szalánszki** említik 1822. m.h. 50 é., Imre csizmadia m.h. 1905. 46 é. — **Szalkai** 1713–95. 2–3, 1910-ben 4 ref. cs., **András Szovátról** 1838., **Mátyás v. jegyző** 1713–28., az esküdtbíró 1727–32., **Mihály** 1715., **János földműves** 1886. — **Szállási, B.**, 1795. 1 cs. — **Szalma** egy 1563., 3 cs. 1731. — **Szalmár László** 1470. Csomorkányról — **Szalontai** 1910. 6 ref. cs., **Ádám** 1777. Orosházáról, **István** ref. lelkész 1670–1711., a kereskedő 1733., **János Sámsonból** 1823. — **Szamá** 1788–95-ig időnként 1–2 cs., **Ferenc szürszabó** 1869. 69 é., **György ipár** 1848–61. t., **Károly fűszerkereskedő** él, **László szabó** 1848–61., **Mihály, ujabban Szabó** névvel, két szürszabó, **József ipár** 1848, a szücs 1788. — **Szamec**, elsőnek **György** költözött városunkba a XVIII. század utolsó felében, ennek fia **András** 1810–99. szücs, nemzetőr, később v. kórházi gondnok 1870–90. t., a 48-as politikai elvnek népszerű agitátora, az országgyűlési képviselőválasztások diadalmas főkortese, ev. egyházából kilépvén, a városban többet magával az unitárius egyházat megalapította 1884. Fia, **Lajos** sz. 1851., egri, majd szombathelyi mérnök; rajtok kívül voltak még **András timár** 1869. 34 é., **István ecetfőző** m.h. 1888. 58 é. és **János szücs** m.h. 1835. 45 é. — **Szamel** 1910. 1 ref. cs., **Sándor női szabó**. — **Szamosközi Imre** női szabó, **Sándor asztalos**. — **Szana Lőrinc gulyás** m.h. 1839. 64 é. — **Szanai** 1795. 2 cs. — **Szanak Balázs** 1557–8. — **Szanda Balázs szücs** 1852. — **Szaniszló** 1848 3 cs. — **Szántó Péter** 1470. Csomorkányon; 1701–95. 2–19, 1848. 12 ref. cs., kik közt nemesek is voltak. **Gergely női szabó**, **György kettő**, egyik 1762., a másik 1835. Sámsonról, **István** 1715. Csomorkányon, egy 1839. T-Ugról, a földműves 1886. 63 é., a szabó 1910., **Márton**

földműves 1886. 50 é., **Szántó Miksa** kereskedő sz. 1869., Adolf fia, ki B.-Csabáról jött, Pál f. m. 1886. 59 é., **Péter** 1886. 50 é., **János** szolgabíró 1731., az elboc. katona m.h. 1811. 42 é., **Jónás** f.m. 1886. 52 é., **József** szabó, a ref. lelkészi egyenruhák országosan ismert készítője, életben van; — **Szántai Elemér** adótiszt 1904. 25 é., **István** 57 é., **Tamás** 30 é., f. m.-ek 1886. — **Szaploncai Illés** és **János** urad. tisztartók 1749–50. — **Szapora Gyula** 1752. — **Szappanos** 1715–95. időnként 2–4, 1848. 17, 1910 ben 66 ref. család, melynek egy része a nemességhez igényt tart. **András** szücs m.h. 1893. 71 é., **Ferenc** hentes 1904. 50 é., tálás kettő, egyik 69, a másik 62 é. 1886-ban, **Imre** papucsos, a f. m. 1886. 42 é.; **István**, f. m.-ek többen, tálás kettő 1848. és 1910., van egy borbély is, **Károly** a ref. s. lelkész s gimn. tornatanító 1899–1902., később elköltözött, **Mihály** f. m. 1886. 63 é., **Péter** főgimn. rajztanár 1892., sz. 1865. Fülöpszálláson, m.h. mint szegedi reáliskolai tanár 1912. okt., neje **Sulyok Vilma**; **Sándor** tálás, kettő, kik 1894. 44 é. és 1905. 50 é. haltak meg, földműves 1886-ban szintén kettő, t. i. 40 és 37 évesek., **János** tálás kettő, az egyik m.h. 1863. 48 é., kovács is kettő, az egyik m.h. 1898. 71 é., van egy villamos szerelő 1910. és egy f. m. 72 é., **József** földműves 1886. 56 é.

Szappanos Mihály orvostudor sz. 1865., a hasonnevű rendőr fia, kerületi tisztli orvos, 1895. óta a gimnázium orvosa és egészség tanára, a helybeli néprajzi múzeum egyik kezdeményezője és igazgatója, a népies szépirodalom művelője. Elődei, kiknek nemesi előneve **Váradi**, 1765-ben költöztek városunkba Sarkad-Keresztúrról, anyai vannak az ó- és susáni templomokra. Neje **Tárci Celesztia** m.h. 1913., fiok **István** orvos növendék m.h. 1911. — **Szárász** 1910. 3 ref. cs., **Lőrinc** 1557–8., **N. Mihály** kőműves. — **Szarka Boldizsár** ref. s. lelkész 1860–4.; később vetési lelkész-esperes, m.h. e század eleje körül; **István** 1770. Orosházáról, **Sándor** j. bíró 1899. — **Szartorisz József** kath. káplán 1819. — **Szarvas** cs. 1731–62-ig időnként 2–3, 1848-ban 4, 1910. 2 ref. cs. **Kovács**, **Tót** melléknevekkel s ezek nélkül; **Mihály** szücs m.h. 1890. 60 é., ennek fia **Lajos** jogász m.h. 1893. 21 é., **Pál** f. m. 1886. 61 é. — **Szász Albert** 1470. Csomorkányon, **Máté** 1557–8; 1829–47. 2–3, 1848. 3, 1910. 3 ref. cs., **Ferenc** borbély, **Károly** ref. tanító 1889–1901., a mikor nyug.-ba vonult, erdélyi születés,

Szász Mihály v. tisztviselő 1847—63., szíjjártó kettő, apa és fia, kik 1862. 83 é. és 1886. 69 é. haltak meg, **József** 48-as honvéd, az asztalos 1852. — ***Szathmári** cs. 1720—62-ig 2—9, 1848. 14, 1910. 21 ref. cs., Kovács, Nagy, Szabó melléknévvel és ezek nélkül, egy részök nemes; **Dániel**, szabó, 1771., egy másik szabó m.h. 1841. 50 é., ***Elek** v. tisztviselő, majd a Körös-tisza-marosi árm. társulat pénztárnoka, sz. 1841-ben, atyja Miklós m.h. 1892. 84 é., neje ***Mártonfi**, **Ferenc** timár 1778. H.-Bagosról, a csizmadia 1788., a **bognár** m.h. 1908. 45 é., a cipész 1904. 40 é., a bádogos élő, **György**, gimnáziumunk kitünő professora 1841—3., **István** v. jegyző 1755—6., egy **Báránról** jött 1773, egy **M.-Turról** 1779., a tálás 1788. egy másik tálás m.h. 1858. 44 é., a szabó, egy másik Kovács melléknévvel 1847. Szabó, 1771., **Lajos** szabó él, **Máté** tálás m.h. 1849. 35 é., **Mihály** derekegyházi kovács 1790—1818. t., a földesgazda 1886. 64 é., **Miklós** 1805-ben Makóról, **Pál** Nagy családnévvel 1816., a másik 1826. M.-Turról, a szabó m.h. 1899. 79 é., **Sámuel** szolgabíró 1726., szabó kettő, az egyik m.h. 1876. 80 é., a másik m.h. 1831. 56 é., **Sándor** szabó m.h. 1882. 29 é., a f. m. 1886. 43 é., ***Tihamér** polgármesteri fogalmazó 1896., majd városi tanácsnok, most v. rendőrfőkapitány, **Elek** fia, sz. 1869. helyben, a torna és vivó egyesület elnöke, értékes jogi műve van; **János** szolgabíró 1720., a kath. tanító 1842., a borbély m.h. 1831. 21 é., a tálás m.h. 1831. 38., egy másik szabó m.h. 1864. 80 é., a kőműves él, **József A.** iskola rektor 1742—3., egy 1835. Debrecenből, ***egy** helybeli sz. megyei raktár-biztos 1845, tálás kettő, egyik m.h. 1831. 48 é., a másik m.h. 1895. 45 é., a szabó m.h. 1905. 83 é.

Szathmári H. Károly író sz. 1824. szept. 1. helyben, Sámuel kisutcai szabó és Soós Erzsébet szüleitől. Forradalomban földmivelésügyi minisztériumi fogalmazó, azután ügyvéd Békésen, majd 1860—7. Békésmegye főjegyzője s egyházmegyénk jegyzője. Időközben Pestre költözött. Írói működését fentebb vázoltuk. (Bővebb életrajza: Családi kör 1867—8. sz. és Szinyei magyar írók). — **Szeben Benedek** 1557—8. — **Szebenyi Béni** kath. tanító 1852. — **Szeberényi Lajos** ev. tanító sz. 1821., forradalmi szereplése miatt mint bujdosót választották meg hozzánk Szelepcsényi Gábor álnév alatt 1849. aug., két év múlva Csabára ment az ottani magyar reáliskola tanárának, aztán szegedi, makai, kecskeméti lelkész, majd pozsonyi pap és akad. tanár és tanügyi író. Neje Fekete Anna Vá-

sárhelyről. **Szeberényi Máttyás** iparos 1861. 30 é., János csizmadia 1848. hitbuzgó ev. egyháztag, m.h. 1873. 76 é. — **Szeberik** 1799. ev. Komlósról. — **Szebold Bálint** ref. cipész. — **Szecsei Máté** 1557—8, János v. jegyző 1730—42. — **Szecséner Mór** fűszerkereskedő és korcsmáros, Herman szabó fia. — **Szecsényi Antal** edelényi sz., korábban Nagykárolyban, később Csongrádon szolgált. — **Szenci Sándor** timár, turi sz. m.h. 1836. 21 é. — **Szecskó** 1829—47. 6—11 ref. cs., 1878. 3 kath. cs., ¹Albert 1829., ¹a másik a bocskoros nemesek legrosszabbika, ¹Imre 1829., *a háztulajdonos 1869. 35 é., ¹a f. m. 1886. 33 é., ¹István 1829., ¹Máttyás 1833., ¹Mihály 1847—50. — **Szedlacsek István** kath. s. lelkész 1903. — **Szedoglavics Ferenc** kath. s. lelkész 1873. — **Szeg** 1334. — **Szegedi** 1715. 2, 1848. 4. 1910. 6 ref. cs., 1778. 1 kath. cs., **András** 1761. Makóról, **István** négy, egyik 1769. Balmazújvárosból, a másik 1769. K.-Madarasról, a harmadik 1803. K.-Ladányból, a negyedik, papucsos él, **Loránt** 1715. szabó, **Máté** 1714., **Mihály** 1715., **János** 1797. Kisperegről. — **Szegéli** 1816. — **Szegény** 1910. 1 ref. cs. — **Szegező** 1563. — **Szegfü** 1848. 4., 1910. 10 ref. cs., **Mihály** kádas, **Péter** ács m.h. 1887. 45 é., **Sándor** tálás 1892., a napszámos 1910. — ***Szegő** 1702—48. 1—2 ref. cs. **János** 1848. katonai főbiztos nálunk, **József** országgy. követ, majd táblabíró 1843—6. — **Szegye János** 1767. — **Szeitz Ferenc** rőfös kereskedő 1896. 28 é. — **Székbíró** testvérek szobafestők és festékkereskedők. — **Székegyházi János** 1563. — **Székely Balázs** 1561. M.-Fecskésen. Később 1762—95. időnként 1—2, 1848. 12, 1910. 19 ref. cs.; **András** 1773. Szentestről, **Dezső**, korábban Schlesinger, kereskedő sz. 1871. helyben, **Kálmán** kereskedő fia; a család Mezőtúrról költözött ide 1852., **Ferenc** 1788. Szentestről, a mézárós 1904. 40 é., **György** városgazda 1799., **Gyula** asztalos, **Imre** és **István**, utóbbik e néven 4. földművesek 1886-ban, a központi lakárékp. tisztviselő, **Károly** 1886. 40 é., **Mihály** Karcagról 1770., a v. esküdt 1820. egy f. m. 1886. 51 é., **Péter** 1757. Borossebesről, a szücs 1768., egy f. m. 1886., **Sándor** timár 1848—9., a mézárós m.h. 1888. 69 é., a kalapos m.h. 1890. 42 é., **János** 1771. Szentestről, egy másik Makóról, a városi fogalmazó, egyszerűs- mind a városi közkönyvtár derék kezelője, rendezője, és jegyzékének elkészítője sz. 1882. helyben, **József** gazdálkodó fia; hárman e néven földművesek 1886., **József** 1818. Szentestről. — **Székér Károly** főorvos 1792-ben,

— **Szekeres Ambruzs** 1557., **János** 1557. Csomorkányon, egy másik Mágocson, **Antal** 1557. Csomorkányon, később 1762. 2, 1848. 4, 1910. 7 ref. cs., **György** takács m.h. 1834. 24 é., **Imre** kath. s. lelkész 1850., **Márton** fazekas 1828., a szücs m.h. 1902. 78 é., (K.) **József** K. elbocsátott katona m.h. 1823. 54 é. — **Szekernyés**, **Zekerniecs**, **Balázs** 1562. Fecskésen. — **Szekerjártó János** 1470. Csomorkányon. — **Széki Gáspár** 1557–8. **János** 1848. — **Szekerényi József** városi fogyasztási ellenőr 1886. 66 é. — **Szekula Joachim** szappanos 1838., zs. h. k. előljáró 1840. — **Szél Mihály** 1552. Csomorkányon, később 1701–95-ig időnként 4–14, 1848-ban 24, 1910. 80 ref. cs. Gál, K., Kis, Nagy, P., Pál, András, János stb. családnevekkel és ilyenek nélkül; **Bálint** ref. tanító 1856–79-ig, amikor 41 é. m.h., egyházának egy nyomási földet hagyományoz. ht. Berecki Zsófia; a földmives 1886. 32 é., egy N. családi jelzővel 1886. 50 é., **Endre** ref. tanító 1891., **Ferenc** f. m. 1715., az ács m.h. 1884. 59 é., a kovács m.h. 1891. 80 é., földmivesek, 1886-ban négyen, t. i. 75, 52, 40 és 27 é., egy közülök 1889–1900-ban th. biz. tag, ht. **Balogi Észter** Egy K. családi jelzővel 1886. 72 é., **Gergely** f. m., **György** 1715., korunkban két f. m., egyike th. biz. tag 1889–1900., a tanító 1843., a 48-as nyovédhadnagy, az ügyvéd, v. tisztviselő, később orsz. képviselő és polgármester **Makón**, gimn. a-nya 100 k.-a 1852-ből, neje **Andrási Anna**, mindketten meghaltak; **Imre** tálas, az ács 1904. 47 é., **István** esküdtbíró 1833–34, a szabó m.h. 1832. 25 é., egy földmives m.h. 1903–59., másik földműves 1886. 40 é., egy N. családi jelzővel 28 é., **Máté** 61 é., **Mihály** 1886-ban 4 f. m., t. i. 65, 46, 39 és 37 é., a takács m.h. 1831. 18 é., az ács 1886. 61 é., **Miklós** 1665–1668. **Bercsényi** m. vásárhelyi jószágfelegyelője, **Pál** v. esküdt 1820., f. m. 1848., a leltárbiztos 1866–92., azután nyugdíjaztatott, de mint napdijas a város szolgálatában áll, sz 1844-ben; a törvényszéki írnok 1872–76., a szabó m.h. 1872. 24 é., két f. m. 1886-ban, 38 és 35 évesek, **Péter** ref. tanító m.h. 1880. 48 é., a f. m. th. biz. tag P. családi jelzővel 1900., **Sámuel** esküdt bíró 1812–17., az egyházi gondnok 1813., a f. m. 1886. 39 é., **Sándor** ref. tanító 1862–1905-ig, ekkor nyugalomba vonult, **Sámuel** lelkész fia; két f. m. 1886-ban 58 és 26 é., **János** az e. gondnok 1701., földesgazdák 1720., 1752, egy 1848. és három 1886. években, utóbbiak 69, 66 és 27 é., esküdt bíró 2, és pedig 1725. és 1773., a csizmadia m.h.

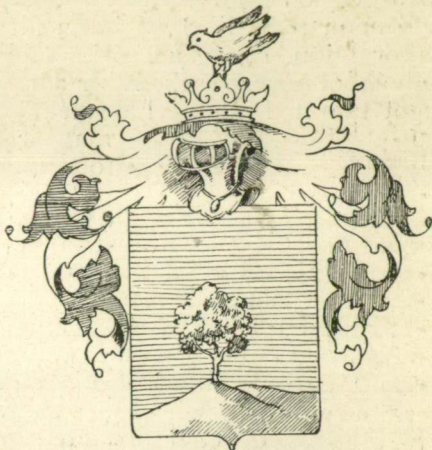
1845. 73 é., egy Gál cs. névvel m.h. 1897. 79 é., idősb Szél János 1817—1912. f. m., j. a.-nya 200 k., József csizmadia m.h. 1831. 49 é., a takács m.h. 1892. 66 é., Juliánna asztalos.

*Szél Sámuel ref. lelkész sz. 1797. febr. 27. Vetésen, György lelkész és Ecsedi Borbála fiok. A debreceni főiskolában a költészeti osztályt mint theologus vezette. Hozzánk 1827-ben jött lelkésznek, a mikor Garbóci Jusztinát vette nőül, ennek halála után pedig 1843. Bessenyei Annát; összesen 13 gyermeke született. Irodalmi működéséről fentebb volt szó, gimn. a.-nya 200 k. 1852., m.h. 1871. Fiai közül valók, Farkas 1844—1909. birói pályáját K.sz.mártonban kezdte meg mint j.biró, majd Pestre léptették elő a k. ítélőtáblához s itt a Solymosi Eszter-féle országoshirű pernek előadását bízták rá. Később a debreceni kir. ítélőtábla tanácselnöke. Jeles történetiró és régész. Könyvtára egy részét (155 drb. könyv) főgimnáziumunkra hagyta. Neje Vály Mária. Fogadott leánya, Mariánna, előbb gr. Csáki Kálmán, majd Kubelik János világhírű hegedűművész neje. Akos 1745—1803. ügyvéd, csanádmegye főjegyzője, országgyűlési képviselő és jegyző, majd szegedi kir. közjegyző, egyházmegyei főjegyző. Neje Gyenes Mária. Lajos sz. 1850. gyomai orvos, orvostani író, Sándor ref. tanító nálunk, Elek mint theologus m.h. 1858-ban 20 é., Teréz Baksa Mihályné 1834—1911. — Szelege evangélikus 1763. — Szelei Elek 1904. 58 é., Károly és Sándor cipészek. — Szeles, Kisjatzai, János állami földm. isk. igazgató, sz. 1867. Kecskeméten, Kálmán földbirtokos fia, ide jött 1896-ban, nemeslevele kelt 1633. — Széles Ambrus, István, Jakab jobbágyok 1557—8. Batidán. 1848-ban 3, ma 9 ref. cs., Szabó melléknévvel és e nélkül, Lajos kőműves, Mihály az ács 1822., a takács m.h. 1873. 62 é., a tálas m.h. 1881. 38 é., József ács 1904. 61 é. — Szélesi Anna H.nánásról 1771. — Szélepcsényi I. Seberényi. — Szélevényi, Seleményi, László 1552. Csomorkányon. — Szelid Tóbiás szücs 1768. — Szellye David 1788. N.sarlóról. — Szemenyei Mihály takács 1845. — Szemere Kálmán máv. főnök 1904. 42 é. zs., tőlünk B.csabára költözött. — Szemerédi 1910. 1 ref. cs. — Szemes Károly 1870., János 1826. Makról. — Szémiller János kath. tanító 1778—1793. — Szemző 1848. 1 cs., Miksa, Kohn Mór fia. jogtudor, ügyvéd. — Szénási cs. 1642., később 1848. 9, 1910. 33 ref. cs., Balázs csizmadia atyamester 1714., Bálint f. m. 1886-ban

51 é., 1900. th. biz. tag, **Szénási Ernő** f. m., külterületi érde-
mes e. gondnok sz. 1867., Sándor fia; **Imre** táncitanító
1890. 1902., később elköltözött, **Márton** takács 1788.,
Pál kettő, f. m.-ek 1886. és 96., **Sándor** szintén két f. m.
42 és 68 é., a hivatalnok 1837. óta, sz. 1817., **János** f. m.
1886. 68 é. — **Szenci** László iparos 1904. — **Szendi** 1910.
2 ref. cs., **Imre** tanító 1896., **István** kőfaragó 1903. —
Szendrei László kath. tanító 1904. 36 é., **Péter** ügyvéd
m.h. 1826. 81 é. — **Szenicei** Pál v. hivatalnok 1892. —
Szennyes 1766. — **Szentandrás** 1762–95-ig időnként 2–2
cs., 1848. 3, 1910. 11 ref. cs., **Imre** szücs, **Pál** ref. tanító
1843., a tálás, nemkülönben **János**, a szücs, élnek. —
Szente 1742–62. 1–3 cs. — **Szentesi** 1795. 2 cs. 1848. 1
cs., **Mihály** hivatalnok sz. 1772., m.h. 1846., **Pál** 1788.
és **János** 1782. Orosházáról. — **Szentgyörgyi** Bénéámin
1791. Makóról; m.h. 1801. 30 é. — **Szenti**, **Szöke** mellék-
névvel is, 1735–95. időnként 2–4, 1848. 14, 1910. 44 ref.
cs.; **Imre** asztalos, **István** csizmadia m.h. 1832. 61 é.,
Sándor a th. biz. tag 1900, a kovács, **János** esküdt-
bíró 1845–48., majd 1848-ban a forradalmi központi bi-
zottság tagja, becsüs 1860., a takács m.h. 1867. 60 é., a
kőmives, ugyszintén **József** szobafestő élnek. — **Szent-
iványi** ***Tamás** 1557. Mágocson, **Ede** jogtudor, kir. j. bíró
sz. 1878. Mohácson, Szegedről jött 1905-ben, **Ede** arm.
társulati igazgató fia; ***Ferenc** főispán 1794., **János**
1727. kir. biztos. — **Szentkiriák** 1730–85. — **Szentkirályi**
András bíró 1761. Veszprémből, **László** cipész. 1910.,
1 ref. cs. — **Szentlászlai** kath. 1778. — **Szentlászló** **Szirmai**
Boldizsár 1561. — **Szentlőrinci** cs. 1501. — **Szentmártoni**
Ferenc asztalos 1859. — **Szentpéteri** 1731–41. időnként
2–2 cs., 1910. 1 ref. cs., **István** csizm. m.h. 1833. 42 é., **Li-
dia** koresmárosnő 1886., **Márton** ref. tanító 1775–95.,
egy **Kovács** családnévvél 1769., **János**, **József** csizmadia
m.h. 1851. 22 é. — **Szép** **Lajos** 1562. Földváron, **Imre**
kereskedő. 1910. 1 ref. cs., **József** kereskedő. — **Szépe**
lakatos 1788., **András** csizmadia 1769. N.-Kőrösről, m.h.
1826. 72 é., **Pál** 1801. Szentesről. — **Szepes** **János** iparos
1861. 40 é. — **Szepesi** **Ferenc** cipész. — **Széplaki** lakatos
1778., ***János** uradalmi inspektor 1723–52. — **Szepsei**
János 1715. — **Szepsir** 1731.

***Szerdahelyi** cs. a XVIII-ik század vége felé költözött
városunkba. Először **József** kovács tűnik fel az itteni
kath. anyakönyvben, mely szerint ő az 1802. nov. 9-én a
tőle és **Blaskovich Teréztől** szül. **Józsefet** megkeresztel-

tette, (születési évét Szinyei hibásan teszi 1804-re). A ház, melyben Sz. J., született, a mostani Hunyadi utcában, a Gosztonyi ház tőszomszédságában feküdt, utóbb a Tárkány Mihály tulajdonába ment át, legujabban pedig elbontatván a városi kórház egyik épületét tették helyére. Az anya nemsokára meghalt s az apának második feleségétől, Palásti Erzsébettől, még 6 gyermeke született. Józsefből lett az országos híru színművész és író, ki a nemzeti színház megnyitásán is mint legelső rendü népépszínmű-énekes szerepelt 1837.; m.h. Budapesten 1851. február 11. Erdemeiről s műveiről az irodalom-történetben tüzetesen emlékezünk. A család kétségtelenül nemes, mert tagjai a nemesek itteni gyűlésein több évtizeden keresztül részt vettek, bár neveik a vármegyei nemesi lajstromokban nem fordulnak elő. Józsefnek fia volt Kálmán (a Prielle Kornélia férje), szintén országos híru színművész és író, a ki azonban nem Vásárhelyen született s itt aligha is lakott. A nemesi címert az itteni nemesség gyűlési iratain lévő pecsétről rajzoltattam. Élt a családból közlünk Pál iparos is 1848., végső tag volt nálunk Erzsébet Agáciné, tanítónő, m.h. 1912. március 28. 48 é.

210. sz. Szerdahelyi címer.

211. sz. Szerdahelyi József

*Szeremlei Császár cs. Nemességét 1413. és 1433-ban nyerte s eleinte Dunántul terjedt el, idővel azonban Bihar, Borsod, Kolozs, Szabolcs, Zemplén megyékbe is elágazott. Nevezetesebb tagok: János főri esperes lelkész 1596., György Nyárad falut kapta 1731., Pál százados Losoncon m.h. 1758., Sámuel debreceni főbíró ugyanakkor tájon. Ez ág a Főri melléknevet használta. A borsodi ágból nevezetesebbek: Ábrahám jánosii lelkész, később jogot tanult Pesten, hagyatékából a s.pataki főiskolai

212. sz. Szeremlei címer.

magyar irodalmi tanszéket állították, egyh. író, és ennek unokatestvére, Gábor hittudor 1807—64., s.pataki, majd bécsi egyetemi theol. tanár, egyházi és bölc. író, és Mihály 1795—1844. geleji lelkész, ht. Igaz Sára; utóbbiak gyermekei, Károly r.szombati tanár, Zsuzsanna Baksa Sám.-né, Mihály m.szigeti, majd turkevei orvostudor, József h.böszörményi esperes-lelkész, Lajos miskolci ügyvéd, Eszter Bede Lászlóné, kik már mind meghaltak, és végezetre Sámuel, a ki sz. 1837. Gelejen, diószegi, majd 1871. óta vásárhelyi ref. lelkész, e munka szerzője, 1908. óta a m. tud. akad. l. tagja, neje

Daroci Ilona. Gyermekeik: Ilona Budainé B.böszörményben, Margit hajadon m.h. 1891., Etelka Teréhné, János jogtudor, zentai j.birósági jegyző és József az Egyes. b.pesti fővárosi tak.ptár tisztviselője, m.h. 1910. — Szerencsi 1762. 3 cs. Mária 1840. Szentesről. — Szerényi András 1766., Anna, miskolci sz., ev. óvónőképzőintézeti tanárnő, a gyöngyösi polg. iskolától nevezték ki hozzánk 1895. kiváló tanerő, Edde kir. telekkönyvvezető m.h. — Szerző Kata 1781. Szentesről. — Szessei 1742. 2 cs. — Szetelcsi István 1507. — Szetén Péter 1557—8. — Szevera lakatos 1788. — Szidor Mór cipész, majd nejével együtt cselédelhelyező. — *Szigeti György 1462. Mátyás király uradalmi tisztje, Benedek Gyula főgimn. tornatanár 1895., István csizmadia 1714., Sándor ref. tanító 1836—7. — Szihalmi 1910. 1 ref. cs. — Szihárdi János g. k. e. gondnok 1833—58. — Szikra Ilona 1764, Szentesről.

— Szikszai, Szabó melléknévvel is, 1742—78-ig 1—2, 1848. 4, 1910. 4 ref. cs. Ezekon kívül időnként kath.-ok is, Antal, Kovács melléknévvel, ref. tanító Aradra költözött 1901., János lakatos m.h. 1881. 66 é.

*Szikszai Benjámín 1799—1855. gimn. igazgató Zemplén megyéből származott s 1823—43-ig kitünő professzora volt intézetünknek, 1830. óta az egyháztanácsnak is folytonosan tagja, alatta állapították meg a tananyagbeosztást, állandó igazgatója az intézetnek, főérdemet szerzett az iskola felvirágoztatásában, később kecskeméti tanár, gimn. a.-nya 100 k. 1852. Családjá nemességéről Zemplénmegye adott bizonyítványt 1843-ban. A család Spatakon, Makón, Böszörményben, Sarkadon, Debrecenben, később Váradon, Nagyszalontán és M. szigeten is elterjedt. Benjámín fiai voltak, Károly gimn. tanárunk 1852—60-ig, m.h. 1862. Graefenbergben, Dénes ügyvéd, majd városi tanácsnok, utóbb árvaszéki elnök. m.h. 1906. 53 é. Albert v. főszámvevő m.h. 1905. 67 é.; Zsófia Tót Ferenc lelkész neje makai sz., m.h. 1886. 86 é.

Szilágyi, Sziládi, t.r.u.cs. részben Halasi, N. s egyéb előnevekkel, a családok száma 1710—1847-ig 4—43, 1848-ban 30, 1910-ben 75 ref. cs.; András iskola rektor 1710—13., azután külföldi akadémiákon, majd B.püspökiben találjuk, mint lelkészt s ott halt meg is 1738., Endre sz. 1891 Kolozsváron, áll. el. isk. tanító, él., Ferenc 1802. Makóról, a borbély él, Gábor csizmadia m.h. 1871. 60 é., az asztalos m.h. 1880. 69 é., Imre cipész él, István csizmadia 1754., az iskola rektor 1794—6., aztán tasnádi lelkész. 1797—8-ban ismét nálunk rektor, két f. m. Makóról 1775. és 1784., egy Szentesről 1770., Károly v. irnok sz. 1882., Sándor f. m. fia, Lajos borbély 70 é., a csizmadia 48 é., a papucsos is él, Lőrinc zendülő 1720., Mihály zendülő 1720., egy 1817. Békésről, az asztalos m.h. 1878. 63 é., Sámuel 1808—28., az asztalos m.h. 1852. 76 é., a csizmadia m.h. 1895. 71 é., Sándor 1849., a csizmadia él, János takács, gyulai sz. m.h. 1831. 20 é., egy 1834. Szentesről, a csizmadia m.h. 1853. 81 é., az asz. alos m.h. 1863. 57 é., a cipész m.h. 1876. 30 é., a szijjártó m.h. 1913. 64 é. és két csizmadia, József Kovács, Varga családi névvel, 1853., a hivatalnok 1832—1873., ezeken kívül volt a v. csendbiztos, kinek özvegye Juhász és egy csizmadia, ki ma is él.

*Szilágyi, Sziládi, Paptamási, cs. A nemességet István és Ferenc szerezték Lipót királytól 1670. aug.

23-án., hihetően Biharmegyeiek, mert Paptamásihoz ősi jogot tartottak. Hozzánk korán beköltöztek, mivel Istvánt

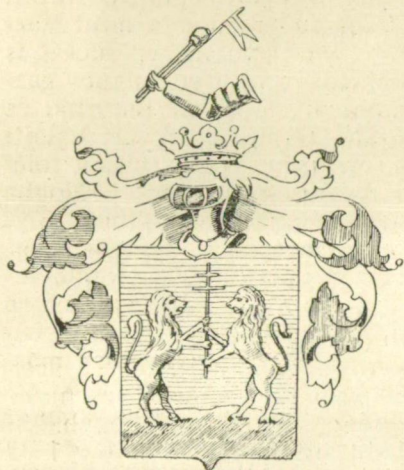

213. sz. Szilágyi Mihály cimere
1670.

már 1660-ban nemcsak mint itteni lakost, hanem mint Mártyély fele részének birtokosát is említik, a ki itteni nemes gazdátársaival, Török Bálinttal és Szabó Dániellel, együtt Balajti Ferentől Mártyély másik felét is nemsokára 1665. zálogba vette. Ugyan ő később 1677. Mindszenten is zálogba vett egy telek földet Keglevics Miklóstól. A pozsonyi kamra azonban Mártyélyt, mint gazdátlan helyet, csakhamar másnak adta használatra, a ki azután a Szilágyiaktól a haszonbért követelte. Ezek ekkor Zichy Istvánhoz folyamodtak és kérték, hogy mivel ez a hely »az ő örök tulajdonuk,« a falu pedig már 1660. előtt elpusztult, ment-

se fel őket a haszonbér fizetése alól. Ugyan azok, t. i. István és Ferenc 1673. örök áron megvették Rét-Kopáncsot Szatmári Boka Pétertől, Apafi fejedelm udvari papjától, 160 tallérban, 10 jobbágygyal együtt. A város újratelepítésekor Ferenc fiát Ferencet 1701-ben még Szabadszálláson találjuk s onnét adja zálogba Mártyély harmadát a városnak, de még ez évben ő és testvére Lőrinc is visszaköltöztek a városba, hol rajtuk kívül nem is volt más nemes. Itt egyenként 102 köblös földet vettek birtokba, Kopáncson azonban minden fizetség nélkül osztottak meg a várossal Nemesi birtokos jogait azonban itt nem tudták többé Mártyélyra nézve érvényesíteni s hihetőleg ez volt az ok, a miért a lakosságot Károlyi ellen feltűzelték 1720. és a legrosszabb helyzetbe jutottak, mert ahhoz is Károlyi S. tartott kizárólagos jogot, miért is jobbnak látták azt »örök ajándék«-képen az új földesurnak átengedni. A család többi tagjai közül ezuttal Jánost, az önműködő malom feltalálóját, említjük, a ki 1772. kapott nemességéről Csongrádmegyétől újabb bizonyítványt, és Gergelyt, kitől az uradalom őseinek majorsági földjét elvette, miért perrel támátdta meg a földesurat, egyszer-

smind pedig, mint fentebb láttuk (III. 291.), a lakosság kebelében is elégedetlenséget és háborúságot támasztott ellene. (1823—30). Mihály 1838—1911., tanító, majd v. közgyám, ennek fiai, Géza mezőhegyesi intéző és Gyula városi rendőrkapitány, ma is élnek. A többi nevezetesebb tagok a fentebbi sorozatban keresendőek.

214. sz. Szilágyi Gergely cimere.

¹Szilágyi, Székelyföldvári, cs. Endre gazdaszt volt Écskán, honnét idővel Pestre költözött. Fia, Virgil, amott szül. 1824-ben. A jogi egyetemről hozzánk költözött 1842. uradalmi gyakoronoknak, majd ügyvéd és megyei aljegyző lett, 1850-ben Pestre költözött s ott ügyvédséggel és iroda-

lommal foglalkozott. Később kathólizált s a hercegprimás ügyésze, nálunk pedig a plébános befolyására orsz. képviselő lett deákpárti programmal. De 1872-ben a balpárt klerikális irányzata miatt megbuktatta. Testvére Gyula kir. közjegyző 1872—1905., a mikor m.h. 81 é. Ennek neje Beretvás Lidia m.h. 1904. 74 é. Gyermekai Gyula hírlapszerkesztő derék író, és a helybeli Ipari Hitelszövetkezet titkára, majd igazgatója, m.h. 1910. 53 é. és Ida Cégényi G.-né, majd Sós Istvánné.

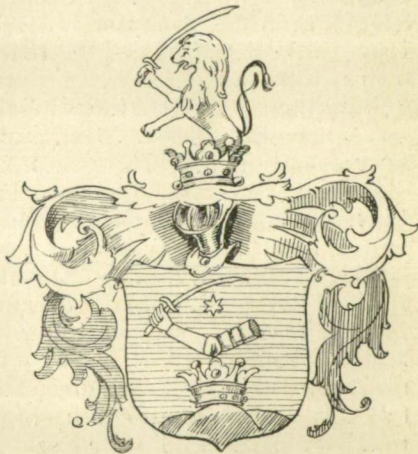
¹Szilágyi, Dézsi, László ármentesítő társulati mérnök szül. 1860-ban Fernezelyen, hol atyja kovácsmester volt, a ki azonban anyja, Bocskai Mária, utján Istvánnak, a nagy fejedelemnek családjával állott rokonságban, mivel az 1690-ben Demjénházában élt Bocskai Jánosnak volt ivadéka (v. ö. Sándor Imre, Genealógiai füzetek 1904. 1. sz.) L. anyja, Tordai Borbála, szintén nagy uri családokkal állott rokonságban. László 1888. óta nálunk szakasz-mérnök. Neje Takó Ilona, gyermekeik, Levente, Lenke, László, Erzsébet, m.h. 1905. aug. 25. — Szilárd, eredetileg Astleitner, Adolf 1816—86. lengyel származású földbirtokos, mint cs. kapitány 1848. tavaszán ma-

gyar csapatával Tarnopolban feküdt, honnét a forradalom hírére századával együtt járatlan utakon elszökött s a honvédekhez csatlakozott. Forradalom után Makóról Dobsa leányt vett nőül s mint bérlő nálunk telepedett le. Számos gyermekei közül említendők: Pál, sz. 1862. gyógyszerész, th. biz. tag 1900., Janka Vörös Antalné m.h. 1904. 48 é. — Szilardi, köznyelven Gama, János kereskedő 1850—70. t., özvegye Lotta Mária tetemes vagyonának örökösévé a g. k. egyházat rendelte, gimn. a.—nya 2000 k. 1881-ből. — Szilasi Imre 1813. Dévaványáról. — Szilaj 1762. 2 cs, Imréné tálás, Mihály 1770. — Szilicai 1731—42. 2—3, 1838. 5., 1910. 4 ref. cs., István f. m. 1886. 57 é. Mihály szücs m.h. 1875. 75 é. — Szilicei (Kis előnévvel is) 1762. 2. cs. — Szilvai Ferenc szabó. — Szilvási 1848. 1., 1910. 18 ref cs., Mihály 1754. Nagy-Kerekiből, Sándor kath. s. lelkész 1906, János csizmadia. — Szilber Gyula kath. s. lelkész 1867. — Szimoni-des cs. a XIX-ik század elején Alsó-Sajóról származott hozzánk. Antal gyógyszerész 1848—63, ev. egyh. felügyelő, hasonnevű fia sz. 1842., ügyvéd, th. biz. tag 1889, másik fia Lajos, gyógyszerész., Mihály Kovács 1854., v. ö. Simonides. — Szinai József kath. s. lelkész 1810. — Szini 1910. 1 ref. cs. — Szirányi György ács m.h. 1904. 84 é. — Szirbit, Szirbit, cs. először 1769-ben említettik, András 1800. t. Aradról, Gábor, Miklós makói ref. lelkész fia, előbb a lelkészi, majd az ügyvédi oklevelet szerezte meg, 1870. t. költözött városunkba s itt egyházi jegyző 1870—1881. t., th. biz. tag 1900., sokáig a Központi Takarékpénztár ügyésze és jogtanácsosa volt, a gimnáziumnak 8240 koronát hagyott, m.h. 1909. 85 é., neje Balogi. — Szirmai Ferenc uradalmi főügyész 1787., Miklós, a Bercsényiek jószágigazgatója 1699. — Szirmák Béla 1886., József 1885., kath. s. lelkészek. — Sziskó 1795. 3 cs. — Sztás István és Pál 1557—8., Ferenc kereskedő 1869. 48 é. — Szijjártó, Szijgyártó, Gergely 1557. 8., István 1771-ben Szentesről., János 1788. szijjártó., József csizmadia. — Szivák Gyula bognár él, Márton Kovács is, a bognár m.h. 1904. 71 é. — Sziver, Szilber, 1774. kath. cs., Imre v. jegyző 1826—40., Mihály takács és az esküdt 1788., a városgazda 1797., a kath. gondnok 1807., az esküdtbíró 1813., a kereskedő és th. biz. tag 1886—1900. t., a gazdatiszt 1886. 77. é., János szücs, József két f. m. 1788. és 1886.; ref. cs. 1910-ben kettő. — Szives takács 1830. — Szkola András késes 1831.,

Ferenc Kovács 1897., János csizmadia. — Szikula Lajos kereskedő. — Szlacsányi József kath. s. lelkész 1827. — Szlapár József molnár 1861. — Szlávi Pál főjegyző 1781—1790. — Szlovenic Mihály alispán 1720., majd szolgalbíró 1722—3. — Szluha Gáspár táblabíró 1846—7. — Szmercsek Fülöp szücs 1883. — Szmolenitz 1778. — Szoboszlai, Sz., Szabó melléknévvel és e nélkül, 1731—95-ig időnként 2—3, 1848. 3, 1910. 3 ref. cs.; Gábor Monorról, m.h. 1905. 25 é., Gergely ref. tanító 1774., István fazekas 1788., a csizmadia m.h. 1852. 21 é., Pál gimn. kitünő tanár 1839—41. — Szokol, Zokol 1335., 1910. 6 ref. cs., István, Márton és Sándor f. m.-ek. — Szokolai István gimn. rektor 1767—69., Pál 1806. Orosházáról. — Szokolovics Illés kereskedő 1869. 37 é., fia György, elköltözött. — Szolga Gyula jól képzett asztalos. — Szombati 1848. 2, 1910. 6 ref. cs., 1778. 1 kath. cs., Dániel ref. tanító 1818, István, Szabó család névvel, sz. 1888. Debrecenben, ref. s. lelkész 1910., költeményeket is írt, Pál földmives 1886. 55 é. — Szomódi Mátyás 1557—8. — *Szomor 1742—1847-ig időnként 2—15, 1848. 12, 1910. 6 ref. család.

Cimeres nemeslevelét III. Ferdinánd király 1650. febr. 15. ajándékozta Gergelynek és rokonainak, a haza és a király irányában szerzett érdemeikért, melyet még azon évi július 6-án Komárom megyén hirdettek ki. Gergely, ki jobbágy létére már előbb több községben birt, nemsokára 1656. Vasmege táblabírájává esküdt fel, a hol a család ősi birtokai feküdtek. A háborus viszontagságok következtében a nemesség-szerzők és utódaik ezután

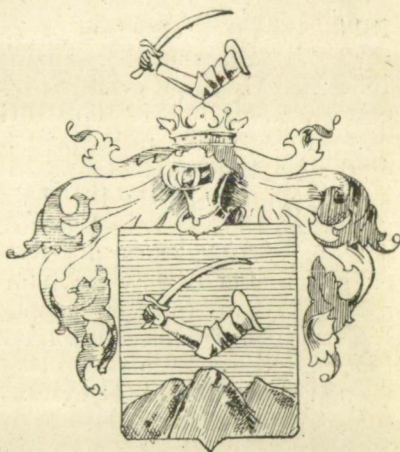
részint Baranya, Komárom, Vasmege helységeibe, részint Lovasberénybe, Haslára és Vásárhelyre stb. származtak el. Egyet közülök a rácok öltek le, a kinek özvegye kiskorú fiával, Máttival, együtt Vásárhelyre költözött 1703., hol Zsarkó Mihály nagy gazda vette el. Ez utóbbik fiu itt halt meg 1783-ban.

215. sz. Szomor cimere.

A családtagok nagyobb része ekkor s később is Bánfán, Szentlőrincen, Szentgyenesen, Kecskeméten, Lovasberényben és Pesten stb. lakott. A cs. nemességét Csongrád-megye 1798-ban, Pestmegye 1799-ben ismerte el. Máté helybeli unokái István és Ferenc. Utóbbik 1784. város gazdája, 1793—1802-ben igen érdemes főbíró. Péter csongrád-megyei esküdt 1820., ki Szomor községet és Szomotor felét megnyerte, József számvevő 1829., ispán 1835—6., főpénztárnok 1843—5., azontul megyei táblabíró, m.h. 1854. 66 é., *Lajos 1824—1872. és Imre ügyvédek. Utóbbik törvényszéki bíró és a ref. egyház főgondnoka is, m.h. 1893. 72 é., neje Demény Julia, e. a.-nya 319 k. Gyermekeik, Ilona Angyal Józsefné m.h. 1900., *Dezso jogtudor, a ref. egyház önzellen lelkü. érdemes ügyésze, th. biz. tag sz. 1864. Emlitendők még Imre horbély 1910. és *Mihály, ki nejevel Hódi Katalinnal együtt az egyháznak 2000 k. a.-nyt tett 1902--4. A kecskeméti ágból valók, Máté ügyvéd 1796. és János kincstári ügyész, birtoka Tótbala 1793., egyiknek leánya Kis A.-né, Lajos 1824—72. hites ügyvéd. — Szós 1795. — Szójai Mihály 1886. 60 é. f. m. — Szóják 1910. 1 ref. cs. — Szögi Imre lókupec 1896. 45 é. — Szögfű 1818. — Szögyéni 1731. 3 cs. — *Szöke Ferenc 1557—8. 1701—95-ig 1—10, 1848. 16, 1910. 50 ref. cs.; Albert 1886. 30 é., Béla külterületi tanító m.h. 1898. 35 é., fia Béla sz. 1891. szintén tanító, Imre 1896. 40 é., István m.h. 1861. 78 é., kovácsok, utóbbi néven egy korcsmáros m.h. 1903. 52 é., Pál tálás, Péter ács, Sándor kovács, van bognár is, János két kovács, m.h.-ak 1874. 53 é. és 1899. 54 é., a tanító 1854., ezeken kívül vannak a f. m.-ek különböző keresztnevekkel. — Szöllős János 1516. Szentkirályon: — Szöllösi t.r.u.cs., Miklós 1560. 1731—1795-ig időnként és városszerte 2—8; 1848-ban 12, 1910-ben 51 ref. cs. Serjéni, Zsuzsai, *Jenei melléknevekkel és ilyenek nélkül; Antal ref. tanító 1842., később makai jó nevű lelkész, gimnáziumunk javára alapítványt tett, Bálint szabó m.h. 1883. 40 é., Ferenc takács m.h. 1837. 22 é., Imre szabó és a tálás élnek, István kovács m.h. 1878. 73 é. Sámuel hiv.sz. 1825., m.h. 1884., János kovács él, egy másik m.h. 1887. 43 é., ezeken kívül sok földmives különféle keresztneveken. — Szöllőskei Jónás ref. lelkész 1671-ben. — Szömök, Szabó, m.h. 1892. — Szönyegi Sándor takács m.h. 1849. 33 é. — Szönyi, említik e nevet 1740. körül is. 1910. 2 ref. család. Szönyi Kovács, Beniámin nagyérdemű ref. lelkészünk sz. 1717.

dec. 10. Alsónémediben, Gergely itteni lelkész és Vecsei Judit fiok, korán árvaságra jutván Debrecenbe került 1730., hol Vecsei János püspök nagybátyja volt ugyan, de Beniamin azért a legnagyobb nélkülözések közt nőtt fel. A papi tudományokat végezvén 1742. Vásárhelyre hozták lelkésznek s egyházunkba I. Sám. 3. 2—10. alapigék szerint beköszöntött. Egy évig külföldi akadémiákon képezte magát tovább. Lelkészi és irodalmi érdemei következtében neve szélesebb körökben ismert lón. Esperesnek is választották s tagja volt az 1790—1. országos zsinatnak. Hivatása lelkismeretes követése miatt összeütközésbe jöven a város biráival és jegyzőjével, ezek hosszu és méltatlan küzdelem és herce-hurca után megbuktatták s 46 évi szolgálat után nitvány nyugdíj (50 frt és 200 kéve nád) mellett lemondásra kényszerítették 1788., m.h. 1794. szept. 17. Neje Komáromi Sülye Zsófia. Ivadékai és rokonai helyben és a vidéken nagyobb számmal maradtak, kiknek egy részét az alábbi sorozatban is feltaláljuk. (Elete történetét és művei ismertetését l. Szeremleltől, Szőnyi Bénéiamin és a h.m.vásárhelyiek 1890. 1—224. l. Kiadta a M. Prot. Irodalmi társaság). Bénéiamin gépész 1901., a bognár m.h. 1867. 41 é., Pál kovács, a bognár m.h. 1899. 45 é., Sámuel lakatos m.h. 1831. 50 é., János 1740—42-ben iskola rektor. — Ször Mihály 1798. Nemesdömölkényből, Judit Fehérvári Jánosné a.nya 200 k. — Szörfi 1910-ben 1 ref. cs. András ács 1844., Sándor ács 1904., ennek fiai: Károly és Sándor orvostudorok, utóbbik a munkásbiztosító pénztár orvosa sz. 1877., Lajos máv. hivatalnok. — Sztehló Károly uradalmi inspektor 1834—42. — Sztoján György 1815. Orosházáról. — Sztoyka g. keresk. 1729—31. — Sztrianek János 1758-ban vágújhelyi irtok, később Nagykárolyban, Derekegyházán, Csongrádon s 1790. nálunk

216. sz. Sztriha cimer 1828.

szolgált mint számtartó, pénztárnok és derekegyházi kasznár. — ***Sztriha János** uradalmi inspektor 1826—1829. — **Sztrucsó József** sz. 1865. t., Orosházáról, kőmives, a susáni templom társ-építője 1909., ezenkívül építette a maga emeletes házait a Ferenc-József sugáruton és a Szent-Antal utcán, 3 külterületi iskolát s az iparos tanulók iskoláját a Mária-Valéria utcában, mely vállalataiban veje Katona Gy. társ volt. — **Szubovics János** g. k. tanító 1839—41. — **Szuhai** 1702—31-ig 1—2 cs. — **Szula Boldizsár** 1558., **Mihály** 1843. Orosházáról, **János** 1842. Szent-Tornyáról. — **Szunyog** lakatos 1778. — **Szunyogi István** kovács 1788. — **Szurogi** 1792. — **Szücs t.r.u.cs.**, részben nemes. **András** 1557., **Balázs** 1557., **György** keltő 1557—60., **István** főbíró 1615., **Lőrinc**, **Márkus**, **Márton**, **Máté** 1557., 1701—24-ig 6—24, 1848-ban 65, 1910-ben 295 ref. cs. **Aradi, Cs.**, **Csorcsán**, **Csajtos, D.**, **Gy., K.**, **Kajla**, **Kérdő**, **Kis**, **Onodi, P.**, **Pál**, **Samu, Sz.**, **Székely, T.**, **Tamás**, **Tárkány stb.**, elő, illet. családnévvel. **Antal** táblabíró 1846. 7, a bognár m.h. 1900-ban 24 é., **Aron** takács m.h. 1871. 36 é., **Ernő** jogtudor, bírósági joggyak. sz. 1885. Tárkány előnévvel és a kovács, élnek, **Ferenc** 1822. Szentesről, **K.** családnévvel 1814—1889., a ref. tanító 1875—77-ig, a csizmadia m.h. 1873. 26 é., a másik csizmadia m.h. 1904. 67 é., a szücs 1831.; egy **Cs.** előnévvel th. biz. tag 1889., **György**, **Csorcsán** előnévvel, m.h. 1819. 66 é., **Gyula** kath. s. lelkész 1905. —7., **Imre** ács m.h. 1889. 30 é., **P.** előnévvel a szijjártó él, **Irén** külterületi tanítónő 1901. t., **István** 1791. Bölcskéről, a kath. gazda 1812—53., a bíró 1837—41., a ref. főgondnok 1850—54-ig, **Pál** cs. névvel, th. biz. tag 1889., a téglagyáros, az ács, a kovács, a ref. f. m. m.h. 1912. 70 é.; gyermekei, **Ferenc** tatársánci gazda, neje, **Kovács Erzsébet**, **István**, **Imre** és **Julia** **Kádár** **Dániel** lelkész neje. **László** ref. s. lelkész 1903—5., sz. **Váncsodon**, később csatári lelkész, **Lajos** kalapos m.h. 1895. 37 é., **Márton** révész m.h. 1841-ben 53 é., **Mihály** 1766. **Mezőtúrról**, egy másik 1794. **Mákóról**, a csizmadia m.h. 1860. 26 é., a f. m., **Tárkány** előnévvel, m.h. 1903. 85 é., **Pál** városi jegyző 1817—20-ig, az ács 1910, **Tárkány** előnévvel a v. th. biz. tag 1889., **Péter** bognár 1846., a kovács **Tárkány** előnévvel 1910., **Rebeka** **Nagy** **Sándorné** sz. 1865., **István** téglagyáros lánya, ismert írónő **Nagy Renée** név alatt is; **Sámuel** kisbirtokos, hasonnevű fia, a nemzeti színház tagja sz. 1850., **Székely** előnévvel, a v. irnok 1876., a takács m.h. 1880. 73 é., **Sándor** városi irnok

m.h. 1878. 27 é., a két szabó m.h. 1880. 40 é. és 1881. 24 é., az esztergályos és a kőmives élnek, T a m á s 1701—21., v. esküdt, T ó b i á s városgazda 1775., Z o l t á n bognár m.h. 1900. 21 é., J á n o s v. birája 1713—4., egy másik 1751. Algyőről, a harmadik és negyedik 1777. és 1794. Makóról, a mértékhitelész 1904. 58 é., földmives kettő, apa és fia, a csizmadia és a takács 1788. és 1831., a timár él, a városgazda 1805., esk. biró 1811., főbiró 1813—15-ben, egy másik városgazda 1820., esküdtbiró 1823—26-ig, a ref. egyházi gondnok 1825., a Lázáriból érkezett gimn. tanár 1851—5, ketten tálások (az egyik a város cserépese 1847-ben) m.h. ak 1898. 55 é. és 1908. 36 é., a megyei csendőr m.h. 1863. 33 é., az ács 1869. 56 é., a kőmives és a t.h. biz. tag 1900., a hivatalnok Ónodi előnévvel 1905. 21 é., J ó z s e f kereskedő 1904. 53 é., a csizmadia m.h. 1845. 47 é., egy Tamási család névvel, a th. biz. tag 1900. — Szügyi Dániel ref. ujtemplomi kántor orgonista 1860—6., atya is Dániel, később M. turra költözött s ott halt meg is 1890. 64 é.; fiai, D á n i e l vésztoi lelkész és J ó z s e f békési orgonista kántor, jeles énekszerző és író. — Szür m.h. 1839. 69 é. — Szürke 1715—62-ig 1—2 cs. — Szürös, Szabó 1814. — Szürszabó 1788. — Szűz Adorján 1470-ben. — Szvracsina György kath. s. lelkész 1853. — Szvetenai Antal urad. inspektor 1795—97. — Szvoboda Ferenc kútfűró. — *Tabódi Pál urad. jószágigazgató 1847. — Tábory 1910. 4 ref. cs., S á m u e l 1826. T.-Földvárrol m.h. 1833. 35 é. — Tagányi Arthur gyógyszerész, sz. 1877. B.csabán, Miksa malomtulajdonos fia, 1906-ban költözött városunkba. — Takács t.r.u.cs. János 1562-3., kettő Fecskésen, 1722—1833-ig 1—26, 1848. 28, 1910. 51 ref. cs. Nagy, P., Pap, Szabó, T. előnevekkel és ezek nélkül; András 1759. N.zerindről, Andrásné 1846. kalapos, Albert takács 1856., Gáspár 1806. Karcagról, Gergely takács 1731., Imre ács 1904. 38 é., István 3 jött Orosházáról 1783., 1819. és 1838., egy Miskolcraól 1789., egy Szentestől 1834., két takács e néven m.h. 1828. 86 é. és 1866. 66 é., a csizmadia P. előnévvel 1900. 68 é., Károly vasuti pályafelvigyázó 1904., a borbély és fogtechnikus él, Mátyás takács 1731-ben, Mihály 1799. Tabádról, a malomtulajdonos 1904., a csizmadia 1714., a tálás m.h. 1848. 62 é., Sándor órás m.h. 1889. 62 é., a bognár P. előnévvel él, az asztalos m.h. 1908. 67 é., János iskola rektor 1764—7., a kereskedő 1833., egy Gyuláról 1772., egy ugyan akkor Orosházáról, egy Karcagról 1807., két csizmadia m.h.